

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד, ו' ניסן תש"פ, 31 מרץ, 2020

שה' - 372.שפ

פ' / 888-25

הנחיות הלכתיות ערב חג הפסח תש"פ

בימים אלו עולות על שולחנו שאלות רבות שנוגעות לקיום חיי הדת בתקופה קשה זו. לאחר שדנו בנושאים, באנו להורות כיצד יש לנהוג כדלהלן:

א. תפילה בציבור:

על פי הנחיות משרד הבריאות אין להתפלל במניין. כל אחד יתפלל בביתו ביחידות. ציבור המתפללים יקבע זמן תפילה אחיד לכולם למרות שמתפללים ביחידות.

ב. מקוואות:

מקוואות הטהרה לנשים עומדות תחת פיקוח מתמיר בכל מה שקשור לחיטוי וניקיון ועל כן אין כל חשש מטבילה בהן. על נשות ישראל לידע שעל פי ההלכה הטבילה היא אך ורק במקווה טהרה, ומי שרוחצת בבריכת שחיה או ג'קוזי אינה נטהרת מנידתה. נכון להיום יש לסגור את מקוואות הטהרה לגברים.

ג. אבלות:

גם באבלות יש לשמור על ההנחיות. בעת הזאת ניתן לקיים ניהום אכלים דרך אמצעי תקשורת, טלפון או דואר אלקטרוני.

ד. מכירת חמץ:

ניתן למכור חמץ גם דרך אתר הרבנות הראשית לישראל. השנה אפשר למכור חמץ בעין גם למי שהקפיד שלא לעשות כן בשנים אחרות. מקומות שלא ניתן לבדוק בהם את החמץ כיוון שאי אפשר להגיע אליהם בימים אלו בגלל הוראות הרשויות כגון: בתי ספר, משרדים וכו' יש למכור מכירה מוקדמת עד יום שלישי י"ג בניסן.

ה. טבילת כלים:

אם אי אפשר לטבול כלים במקוואות הכלים על פי ההנחיות, על מנת לא להתחייב בטבילת כלים חדשים אפשר ליתנם במתנה לאינו יהודי ולהשאילם ממנו לאחר מכן, רק אם אין אפשרות להקנות ישירות לאינו יהודי ניתן לבצע זאת דרך אתר הרבנות הראשית לישראל. יש לזכור בעתיד, כשהדבר יהיה אפשרי, לטבול את הכלים ללא ברכה.

ו. הגעת כלים:

יש להגעיל את הכלים הדרושים הכשרה בבית. אפשר להכשיר כלים גם בתנור אפיה ביתי. מדובר אך ורק בכלים שאין בהם חלקים של עץ, פלסטיק או גומי. יש להניחם נקיים לגמרי בתנור נקי (לא צריך כשר לפסח) ולהפעיל את התנור על חום מקסימלי למשך 20 דקות. (אפשרות זו היא רק לשנה זו) מומלץ לרכוש תבניות חד פעמיות לתנור.

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

ז. תענית בכורות:

כל מי שהוא בכור או יש לו בן בכור מתענה בערב פסח. השנה ראוי ונכון שעד ערב פסח ישתדל לסיים לפחות מסכת משניות, ואם קשה לו הדבר, יכול בשעת הדחק להשתתף בסיום מסכת גם אם שומעים דרך טלפון או אמצעי תקשורת אחר, וזאת למרות שלא נמצאים בפועל במעמד הסיום ולא בסעודת המצוה.

ח. שריפת חמץ:

אין להתרחק מהבית לצורך שריפת חמץ. החכם עיניו בראשו לא יותיר הרבה חמץ. השנה יבער את החמץ ע"י השלכה לאשפה וישפוך על זה אקונומיקה כדי לבטלו מאכילת כלב או אם נשאר לו מעט יכלה את החמץ דרך האסלה.

ט. ברכות הנהנין:

חולה קורונה הגם שאינו מרגיש טעם בפה יברך על האכילה והשתיה.

י. שימוש באמצעים אלקטרוניים לשיחות ועידה בליל הסדר:

בזמן האחרון הועלתה אפשרות של שימוש במחשב ביום טוב גם במקום שאין חשש סכנה או צורך בריאותי או פיקוח נפש, ודרכו להתחבר עם תכנה שתאפשר ראייה משותפת של משפחות במקומות שונים. האיסור של שימוש בחשמל קיים גם ביום טוב. גם אם הדבר יעשה באמצעות שרון שבת אין היתר, והקולות שנשמעו בנושא אינם מוסמכים. הבדידות כואבת, ויש למצוא עבודה מענה, אולי גם בשיחה דרך המחשב ערב החג טרם כניסתו אולם לא ע"י חילול חג ומועד ובאופן שהתירו רק במקרים של פיקוח נפש כאמור.

בתפילה שנזכה לקיים הלכות החג כראוי,

דוד לאו
הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
נשיא מועצת הרבנות הראשית

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד, ו' ניסן תש"פ, 31 מרץ 2020

תפ' - 375, שפ

פ' / 892-15-25

אחינו בית ישראל

היושבים בארץ הקודש ובכל רחבי תבל, ה' עליהם יחיו,

הננו נמצאים בימים טרופים, בהם כל העולם נתון בצרה ובצוקה מפני נגיף הקורונה ההולך ומתפשט בכל רחבי תבל. לצערנו הרב רבים מאחינו בית ישראל נדבקו בנגיף וקיפדו את פתיל חייהם בהותרם אחריהם משפחות שבורות שבקושי רב יכלו ללוותם בדרכם האחרונה. הנגיף פגע ברבים שנפלו למשכב והם זקוקים לרחמי שמים מרובים ולרפואה שלימה. ישנם גם רבים הנמצאים בכידוד מחשש שמא נפגעו מנגיף זה. אחינו בית ישראל עוקבים בדאגה אחר המגפה המתפשטת ונושאים תפילה לשלום עם ישראל ולרפואת החולים.

בימים קשים אלו העם היושב בציון מאוחד עם העם היהודי כולו בכל רחבי העולם. אנחנו שולחים דברי חיזוק מירושלים אל כל אחינו בכל קצוות תבל, ואל כל הקהילות גדולות כקטנות בכל אתר ואתר.

מצינו בדברי גדולי וחכמי ישראל, שכתבו בספריהם אודות מגיפות שונות, עיקר דבריהם היה לחזק את בני קהילתם שגם במצבים קשים ביותר לא להיכנס לחרדות ולדיכאונות. אדרבה יש להשתדל בכל עוז להכניס שמחה אמיתית לבית פנימה ולחזק את האמונה והביטחון בהקב"ה. וידועה ומפורסמת סגולתו של רבנו חיים מואלוז'ין בספרו נפש החיים (שער ג פרק יב): שהרוצה להסיר ולבטל מעליו גזירות, יקבע בלבו ויאמר, הריני מאמין באמונה שלימה, שאין שום כוח בעולם שיכול להרע לי או להיטיב לי, בלעדי הבורא יתברך שמו, ואין עוד מלבדו יתברך שום כוח בעולם, וישעבד וידבק את מחשבתו רק להקב"ה. בפרט בחודש זה, חודש ניסן, המסוגל לגאולה, מה טוב ומה נעים להחדיר ולהשריש בליבנו ובלב בני ביתנו את האמונה והביטחון בכורא עולם.

כפי הנראה עם ישראל יצטרך לחוג את חג המצות במתכונת מצומצמת, איש איש עם בני ביתו בלבד. הדבר קשה, בפרט לאנשים מבוגרים בעלי סיכוני הדבקות בנגיף, וכן למשפחות שהורגלו מזה שנים רבות להסב עם כל בני משפחתם. נוסף, כי מי שעורך סדר בביתו פעם ראשונה יקפיד על שמירת המסורת כפי שהיה בבית הוריו ובמשפחתו מדורות קודמים, חשוב ליצור קשר עם ההורים לפני החג, ללמוד מהם את מסורת הסדר, ולאחר צאת החג לשמוע ולהשמיע כיצד הסדר נערך, מתוך תקווה כי בשנה הבאה נחוג את ליל הסדר בחוג המשפחה המורחב. אולם השנה לצערנו, זהו רצונו של הקב"ה שכל אחד בביתו, וכפי שנצטוונו "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם", עלינו לציית להנחיות מערכת הבריאות, ולחוג את החג במתכונת זו עם כל הקושי הכרוך בכך, וכדברי הנביא (ישעיה כו, כ): "לֵךְ עַמִּי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֵךְ עַמִּי בְּעֶבֶר יָעֵם".

הערבות ההדדית בין כולנו מחייבת עזרה וסיוע לכל מי שנמצא לבד, בעיקר מוטל הדבר על הצעירים שעליהם לתמוך בהורים המבוגרים.

הננו תפילה ליושב בשמים שיראה את צערם של רבבות עמו בית ישראל ויחוש לגואלנו גאולת עולמים, ויתקיימו דברי חז"ל: "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל". וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות. ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. אמן.

דוד לאו
הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
נשיא מועצת הרבנות הראשית

